

مجموعه ابوالضیا

مأمو شایسته‌سندن دلی تطهیره چالش
بر تو حکمت و عرفان ایله تنویره آتش

علوم و معارفدن بحث ایدر . و هر ماه عربی ابتدایله اون بشنده نشر اولنور مجموعه فنوندر .

نومرو ۱۹ - جلد ۲ [فی ۱۵ جادی الآخره سنه ۱۲۹۸] [نسخه سی ۳ غروش

تخریب خرابات (*)

خراباتی او قومغه موفق اولهلی طوبی بر قاج کون اولدی؛ ملاحظا-
تمیده همان بو کون اکیال ایتمک مجبوریتندیم؛ اگر او بله اولسه ایدی .
مرادم « المرؤ عدولما جهل » قولیله مخاطب اولماق ایچون افکار
عاجزانه می نظم ایله بیان ایتمک ایدی . ایکی ساعت ایچنده شوقدر موزون (**)
سوز سوبلک اقتدار ی قصور زینک ده بنه او بولده تنظیمی امکائی اثباته
کفایت ایدر ظن ایدرم . مقصدم فخر دکل، فقط اعتقاد بجه علوی علوی
فکر لر دن، خفی خفی حسلردن عاری اولهرق، امالات وحشویاندن مرکب
و فقط افاعیل و تقاعیل مطابق بر قاج بوز سطر یازی یازو یرمک و هر سطرک
نهایتی ده قافیهلی و تعبیر آخرله بر حرف اوزرینده کتیرمک او قدر بیوک
بر معرفت دکلدر؛ بناء علیه ملاحظات ناچیزانه می نثر ایله اکیال
ایده جکم چونکه :

ظن بجه طبیعت صحیحه،

خاصیت و جودت قریحه

موزون سوزه منققر دکلدر؛

اول صنعته منحصر در .

(*) تخریب (ضیا پاشا) مرحومک (خرابات) اسمده کی مجموعه منتخبانه کمال بک

افندیکن یازدینی مؤاخذه نامدر .

(**) اشارت اولنان موزون سوز تخریبک مقدمه منظومه سیدر که مجموعه مرکب اون
ربنجی جزونده مندر جدر . بناء علیه تکروردن اجتناباً بورایه در جندن صرف نظر قلندی .

ایشته مقدمه ده اولان و بالاده تشریح و تصریح اولسه میان بعض
جای نظریرلری ده زیرده بیان ایدیورم .

« اما اوقودقده کلهستانی درك اتمكه باشلادم لسانی »
پیورلمش !

بیلم که قرائت کلهستان

ترکده بی ایدرمی ترکه تیدان !

« هم اول صره ده برایکی شاعر تمیزیمه اولدیبار مظاهر . »

« اولمق شعرا ایله مباحث افزایش فرقه اولدی باعث »

« برنکته ورستوده اطوار حافظدن اوقوددی خیلی گفتار »

پیورلدقندن صکره تمیز دولترینه مظاهر اولان شاعرلر، افندمره حافظ
اوقوتغنه مقتدر اولان نکته ورلر کیلر ایسه شعرای رومک تعدادی
صره سنده اسملرینی نیچون کوره میورز ؟ طوتهلم که تمیز باهر التمایز
ادیبانه لینه معاونت ایدن شاعرلر کاظم پاشا و حقی بک اولسون . البته
حافظ اوقودیغکز ذات (نورس افندی) دکدر یا . (۳)

« ایتدم شعرای رومی تحقیق » مصراعندن بدأ ایله « پرمق ایله
ایدی بزده اوزان » مصراعنده ختام بولان بدی بیت عالیکزه برکره
امالنه نگاه دفته تنزل پیوررمیسکز ؟ بزده پرمق حسایلله شعر سویلیان
طاشق عمر ل فلانلر نوابی دن مقدمی ایدی یا ؟

« کرم افندم دکلهسه لایق کسمه التفاتک بو بینوادن . »

قوشمه سنک قائل اولان ندیم، تیمورلنک ندیملرندن می ایدی ؟

« افشام اولور کونش بانار شمدی بورادن »

غریب غریب قوال چالار چوبان اووادن »

(۳) بونورس افندی بغدادلی یوسف افندی نامنده برینک کوله سیدرکه اصلی کورجی
ایدی . بروقتلر عراق اردوسی و برمندده ایکنجی نردو محاسبه چیلکنده بولنش ایدی .

شرقیسنک صاحبی اولان ضیا بک (یعنی مخاطب اولان صاحب خرابات) دولت سیمو قیه رجا لندئیدر ؟

مادام که « چیقد قجه لسان طبیعتندن البته دوشر فصاحتندن »
 قدما نك وحی قهوه شاعر لربنك شیوه عثمانی به مطابق اوله رق، ولو آز
 اولسون ؛ سویلیه بیلدکری شیلری هیچ خاطره کتیر میوبده بزی
 آ نامزدن طوغدق طوغه لی فعلن وزنده ایشتمیکز « روزگار » کله سنی
 فاعلات وزنده اوقوتغه مجبور ایدن واک حکیمانه لی بیله « حکمت کر
 او علم ایسه که احکام فلکدن، اندیشه عقل بشری باخبر ایلر » یوللو
 ترهات ایله مالامال اولان شیلرله مشغول ایمک نه دن التزام بیورلش !

هله اوزان فارسلی به متعلق اولان « وار ایسه ده بعض فضله،
 نقصان - اوزان عربدر؛ آنده اوزان. » بیتی ده بنده کزه اغرب کورندی.

قیل شعرینه عطف چشم امعان !

هیچ وارمی عجمده فضله اوزان ؟

میدانده در ای ادیب سامی !

عبد الغنی و عروض جامی .

« بن اوله مدم اگر چه شاعر، اولدم شو قدر که فهمه قادر » بیتی
 چاکر لربنی، عفو دولترینی رجا ایله کندیمی بختیار عد ایتدیکم حالده،
 دادنا کستاخلغه مجبور ایلدی . شعره « اغدبه ا کذب » قاعده بی فائده
 سنی اساس طوته جق ایسه ک بوکا بر دبه جکم بوق . حقیقت حال آرانیه
 جق ایسه افندمن صحیحاً شاعر سکز . فقط بشقه لربنک دکل کندی
 آثار سنیه کزک بیله تمیزینه قادر دکلسکز ظن ابدرم .

شاعر لککزه ظفر نامه میدانده طورر کن ترجیح و ترکیب بیله

دلیل کو سترمکه حاجت یوقدر .

ولو طور قدماده اولسون شعر آکلامدیغکزه ایسه یالکز نفعی دیواندن اولان انتخاب دولترینی برهان قاطع صورتده ایراد ایده یلرم. ادبیات عتیقه مزله مآلوف اولان ذواتدن هر کیمه ایستیلیر سه مر اجعت بیورلسون، نفعیات « زهی سمند ملایم که حسن رفتاری - اون تدبیر دل عشاقه شیوه یاری » مطلعنده اولان و شیخ غالب « اوصاف براق فخر عالم - رحشیه نفعی آندن اقدم . » مدیحه سنه اکتساب مظهریت ایدن قصیده سنی براقوبده « بارک الله زهی رحش همایون سیا - که قوش نامنی سلطان جهان باد صبا . » مطلعیه ابتدا ایدن و اقدمزک « آنحجق کورینور که کلفت ایش؛ کویا جبر طبیعت ایش . » بیتک - سکت ملیح مناسبتر نکلندن قورتلرلسی ایچون

تنظیمه کلفت ایشدر . اجبار طبیعت ایشدر .

صورتنه قونلسه - مطابق نامی اولق لازم کلان قصیده سنی انتخاب ایتک جائز اوله یله چکنی تصدیق ایده چک بر فکر سلیم بولته یلیرمی ؟ برده چغتایی سوزلرک املاسنی ترک ایتدکن هجاب اولندی؛ بیورلش فقط خراباتک برنجی جزونده چغتایی بر بیت یله یوق . عجبا علی شیرک ، بیقرانک چغتایده انتخابه شایان و هیچ اولمزه اختیار بیوردیغکز « بنفشه » قصیده سنه هر جهته بدیهی الزحان قصیده لیرمی یوقدر ؟ یا خود بو مشاهیرک چغتایی اولان آناری منظور عالییرمی اولماشدر ؟ مقدمهده حقیقه شایان تعجب بر بیت دهها کوزدم که شودر :

« هم رتبه لرجه حاجزانه چکدم شعرانی امتحانه »

بورتبه ایله امتحان ایشنی دوشندیکه کندی دارشوراده ظن ایدیورم . یوز باشی ، ملازم نصب ایدر کی شاعرله امتحان ایله تعین مزیت - ظاهر - یکی حقیقدی .

« اول بوق ایدی اشیمو روایت یکی چیقدی . »

« مشهوری بیان اولندی . آثار ايله امتحان اولندی »

ایسه صاحب دیوان اشرف پاشا نیچون دوشونلاماش ؟ بیچاره آدم نورسدن ده آشامی ایدی .

« آرلدی بزمه چونکه اسلاف . وارسون بزیده آیرسون اخلاف »
نه دیمک ! بو عصر ترقیده یالکز سوابقک کالات ونقایصنی آراوبده زمانکزک حالتی سکوت ايله پکشدیرمک نه دن اقتضا اینسون ! مادام که مؤاخذه بولی آجلدی؛ معاصرین حقارنده یازيله حق تحقیقات ومباحثات ادیبه نك هم افکار زمانه یه وهم ده کندیلرینه فائده بحش اولسی مقرر ایکن یالکز اثرلرینی نقل ايله اکتفا ایتک وستایش وتعریضی اسلافه حصر ایلمک روای اولسه کرک !

« کوسترمک ایچون خطا، صوابی هر شیوه دن ایتدم انتخابی »

سوزی اعجب العجائب واغرب الغرائب دکلیدر ؟ هیچ خطا وصواب کوسترمک ایچون منتخبات مجموعه سیمی یایلیر ؟ دیمک که بواترده اشعارک هم ائک کوزلیری، هم ائک فناری انتخاب ایدلش !

« اسلافده اجد ونجانی آواره دلشکسته ذاتی

ترکی سخته تمل قومشار کرچه تملی کوزل قومشار »

یولنده اولان افادات سینه لرینک تاریخ ادبیاتمه هج موافقی وارمیدر ؟ حضرت مولانا وسلطان ولد نه جهتمله اونودلش ؟ مولدینک هر بیی سهل متمتع عد اولنان سلیمان دده نیچون تخطر بیورلماش ؟ شاهدی نك ترکی آناری عجباً منظور دولتری اولماشمیدر ؟ حتی نظمیک منتخباتده یيله برغزلی واردر . یاخود اجد ونجانی وذاتی دنیا به بوصایدیغم ذاتلردن مقدمی کلشاردر ؟

« طرز غزل و قصیده بازی ناخوش او قدر که وزن نازی » پیننده کی
 « وزن نازی » عجیبانه معنایه در ؟ عربی وزن دیمک ایسه خربانده کی
 اشعاردن هانکیسنگ وزنی اوزان عریسه دن دکالر ؟ برده اوزان عریسه
 « ناخوش » تعبیرینه نه دن مستحق اولیور . یوق ، (نازی) کلمه سی
 (آو کوپکی) معناسنه ایسه وزنلر نازی کی ، اکری ، بوکری برشی حکمنه
 می کیرمش دیمک اوله جق ؟

« پرخشو و اماله و درخافات انشاد ایدنه بلای آفات » بتنده کی
 « بلای آفات » تعبیرینک ده معناسنی آکلایه مدم .

برده قدماک حشویات و امالات و زخافاتنی تعداد ایدوب طور رکن ،
 مقدمه ده کی ایاتک همان بر نلشنده موجود اولان سکته ره دقت ایتماک
 روامیدر ؟ اما فضولیده ، غالبده سائر بعض قدماده سکته وارمش .
 هر طورینه اقتضا نه لازم ؟ جائز سده آجترانه لازم ؟

« اولمش بو تبدل لسانه » مصراعندن « اولمش ایدی زمره افاضل »
 مصراعنه وارنجده قدر اولان اون ایکی بیتک مائنه نظراً سلیم اول
 و سلیمان قانونی سابه سنده انتظام بولمش اولیور .

حال بو که فاحک شعر و انشایه خدمتی آناردن زیاده در ؛ دیلده
 مبالغه می اولور ؟ فریدون مجموعه سنه مراجعت بیوریلور ایسه کندی
 قلیله یازدیغی بر طاقم نامه کوریلیر که جودت قریحه و تمایلات مجددانه .
 سنک نه درجه عالی و مؤثر اولدیغنی لایق قیله اثبات ایدر .

« زلفک زنجیرینه بند ایلدک شاهم بنی »

قوللغکدن ایتسون آزاد اللهم بنی »

مطلعنده اولان غزلی کی آثار منظومه سیده ادبیات عثمانیه نک عادنا مؤ .
 سسارندن معدود اولدیغنی کوسترمز می ؟ ان کالر ابو السعود باقلیر

سلیم و سلیمان زمانترنده ظهور ایتش ایسه لاجدر، نجاتیلر، سنان پاشا لده
حضرت فاتحک عنایت و عاطفت و حمایت و صحابتی سایه سنده وجود
بولش دکلیدر .

« باقی ابدی نیجه صیف و کانون » مصراعندن بدأ ایله « هم رتبه
وبرردی؛ هم ده احسان » مصراعیله ختام بولان اییانه باقلیرسه، برملته
ادیاتک ترقیسی صحائف اشعارک « مقامک جنت اولالا ! » کاغدی حکمنه
کچمسندن توقف ایده جک ! عجیبا (اومیروس) ل (اوری پید) ل
امری القیسار طرفدر، شکسپیر ل، کوتل و یقتمور هوغور، لامارتینلر (*)
کیک چراغ عاطفتی اولمق قوتیله بولندقلری مرتبه علیای شاعریته واصل
اولدیله .

خراباتک جعندن مقصد عنایات بیغایات پادشاهیدن محرومیت جهتیله
بر وسیله استرحام و اشفاق و ذریعه اقبال و استحقاق ایسه آکا دیه جک
یوق . اولیله اولموبده حکمت ادبی میدان قویق ایسه آکا بر سایه سنده
وجوده کله جک ترقیات ادیه ملنک افساد اخلاقندن بشقه بر شیئی منج
اوله جنی خاطره کله جک انسان اوله شعره، وزیله، قافیله، سیمیه، صنعتیله،
فلانیله برابر کاوزمینی اکلندیرمک و یا خود حرارت مر کزیه ایله بر قاندها
شعشعه لملق ایچون دونه دونه یرک دینه کچسون دیمکدن بشقه بر سوز
بوله میور .

بر کوزل شی میدان کلدیکی وقت خلق رغبت ایتیورمی که برملنک
توجهنی ووبردیکی بدل خدمتی هیچ طونه لمده بعض آکا برک تمایلات
هوسکارانه سنی شعره استاد و مشوق عد ایده لم .

(*) اومیروس اسکی یونانیلرک شنامه انشاد ایتش بر شاعر مشهوری و اوری پید
کذا فاجعه ناظمی در. امری القیس ایله طرفه شعرای جاهلیه عربدن و شکسپیر انکلیزلرک
کوتله المانلرک عصر سابق هوغو ایله لامارتین فرانسلرک عصر حاضر شاعرلندن اک
بنام ذاتلدر .

« صکره ایدیلوب، اوشیوه تجدید » مصراعندن « بونلردر ایدن
بیانی تنوبع » مصراعنه قدر اولان افادات سنیه لینه تنزلا دقتله برنظر
بیوررمیسکز ؟ اولاً، آثار عجمه باقیدن صکره می تقلید اولندی ؟

« اول سوزه باشلامش نوائی - تقلید ایلله فارسی ادابی » بیوران افندمر
دکلیسکز ؟ بوبیت ایلله یوقاریکی افادات آره سنده اولان تناقضی تعریف
اقتضا ایدرمی ؟

ثانیاً عجبا باقی اَرینک تعطیل ایلله نفعی ونایی زمینلرینک ظهورندن صکره
مراد رابع و محمود اول ایلله عجم شاهلرینک و باقیدن اول فاتح ایلله حسن
طویل و حتی بازید ایلله تیمورک مخبرانی شاعرانه دکلدی ده شمدیکی کمنعان
بکدرک، فلانرک یازه کلدکری ایکیشر بچق سطرلی نامه لر کی عالی ویا -
فؤادانه می ایدی ؟ یاخود شو عریضه عاجزانه م کی عادی ترجمه برشیلر -
میدی ؟

تکرار اخطار ایدرم فریدون پک منشائی الدهه طوریه - یور؛ باصمه
اولدیفندن تدارکی کوچ برشی اولمدیغی کی شمدی به قدر منظور دولتری
اولمش اوله جغنده دخی هیچ شبهه یوقدر . اول آکاباق کوزکله شویله،
افکاریکی خلقه صکره سویله !

ثالثاً، ای واقف هر مکانی رومک، برآدیده وانمی ارضرومک ؟ یوقدر
تبع و توغل ایلله برابر شعرای عثمانیه نک اسسکی اعتقادجه رئیس الرؤسای
عد اولتان نفعی و انده دکل ارضرومه تابع (حسن قلعه) سنده وجوده
کلدیکنی و وائی اولمق شویله طورسون، هیچ بروقت برمناسبتله وان ایالتنک
حدودینه دخی اوغرامدیغنی بیلیورسکز ! دیمکه دیلم وارمیور

شو، « وائی » تعبیری ضرورت وزن ایچون ایسه، اعتقادجه
ضرورت، امور دینییه ده اولور؛ شعرده دکل . یوق و قبله، یعنی ایران
شاهلرینک دور خرافاتنده ارضرومک وانه تابع اولسی علاقه سیله اوکله

قولش ایسه، بو تصرف عینی عیننه بر زمان ارضرومک اسکندر اداره سنه
دوشمش اولسته نظراً نفی به النوز دیمک قیلندن اولمزمی ؟

« ترکی دلی اول ایدی یکتا - ایتدی آنی فارسی دوبالا » اعتقادینی
زمانمک ادبیات جدیده سنه مستشهد اولان بر ذاتک لسان عرفانه قطعاً
یاقتیدر مدق . واقعاً ادبیاتمک حال حاضرینه نظراً فارسیدن بروقت
استغنا بزم ایچون قابل اوله میه جغنی انکاره بحال یوقسه ده لسانمزی ذاتاً
فارسی تلویث ایش و آثار ادبیه مزده کوریلان فضائل عقلیه و لطافت
حسیه نقصانی بتون عجم مقلد لکنندن نشأت ایش اولدیغنی دخی اقرار
ایلمک ضروریاتندیر . بوحاله نظراً بزم مهارت ادبیانه و کلیات حقایق
جویانه لردن امیدمزی ایکی لسان بیننده ائتلافی، امتزاج شیر و شکر دکل،
اختلاط خطا و صواب قیلندن ییله رک، ممکن مرتبه خطایی صوابدن
آیرمق ایچون بر طریق سهولت بولمق و او طریق دلیله لرله، نمونه لرله،
قواعدیله، مخاطباتیله برابر آداب صحیحیه هوسکار اولان نورستکان عرفانه
ارائه بیورمق ایدی . یوقسه معلوم عالیاری اولدیغنی اوزره « صباح
معرفت که ماهیت اشیایی کوسترمک شانندیر؛ انوارینی هر طرفه نشر
ایتدکجه خیالات کی حقیقت و طبیعتک خارجنده اولان اوله برطاقم آنارک »
معقول و مقبول عد اولنمسی عقلاً قبول اولنور شیردن دکلدر .

« عثمانلی لسانی بولساندر؛ فکر ایله، نه بحر بیکراندر ! » بیتندن
« هر قنغی خیال ایسه مصور، الفاظی کلبر آنک برابر . » بیتنه وارنجیه
قدر لسانمزی ایچون ایراد بیوریلان مدایح « ایشته بوسیله در که الان - ترکیده
یوق ارتجاله امکان » بیتله مخالف دکل، پیانغی بوزاز بوزازه کلیور
دکلی ؟

بر کره ملاحظه بیورلسون ! ایات علیه زینه نظراً ترکیجه نك اوزانی
اول پارمق حسابیله ایش، فارسی یه تقلید اولمش، آرده ده افعله، تفعله
حاصل اولمش؛ وزنی بوزمش، لسان فصاحتندن دوشمش؛ او جهتله ارتجاله

امکان قلمامش؛ مع مافیه فارسی ابله ترکیه شیر، آبله شکر کبی امتزاج
ایتش، انسان لسان عثمانیده هر نه تصور ایدر ایسه نظم کتیرمکه او
سایه ده مقتدر اولورمش ! دیمک که لسانغزی هم فارسی بوزمش؛ آلتنی
اوستنه کتیرمش، هم فارسی دوزلتمش، دنیاده الک برنجی لسان ایتمش !
بر شئی هم او قدر بوزمق، هم او درجه لده تنظیم ایتمک و بو افساد
واصلاح بر آنده و بر زمانده جاری و موجود اولمق قدرت الهیه دن
بشق هج بر قوت ایچون موجود اولمق صانیرم . حتی قدرت الهیه
دخی جمع اضدادی آناری مشیتنده کوسرمیور . عجبا بو فارسی بزم لسان
ایچون بت پرستلرک معتقدات باطله سندن اولان آلهه الیان حکمنده اولمق،

امکان عادینک خارجنده بر طاقیم تجلیات استحاله کدازه می مالکدر ؟ !
« سائر لسن عتیقه نک هب - معقولاتی اولور مرتب » بیتنه کلنجه
« چون السنه اصطلاح فندر - السنه لسنده بر لسندر . » مع مافیه منازعه
لفظیه بویه برلده جائز اولدیغندن، اختیار بیوردیغکنز یولده یازه یلیرسکنز .
کرچه - الفاظ غریبه هج چکلز - اما « بر سورجن آنک باشی
کسلز . » شو قدر وار که سائر لسانلرده مرتب اولان معقولات ایسه بزم
لسانده غیر معقول اولان لقردیلرده ترتیب و یا تعبیر صحیحیه تنظیم و تدوینی
جائز میدر ؟ انتخاب دولتری ذاتاً او اعتقادی ایما ایدیور یا !

مع مافیه او بله بر اعتقاد، ولو ذات دولتری کبی بر مقتدای اهل عرفانک
رایله مؤید اولسه دخی عقلاً و فناً هر دود اولمق لازم کلیر .

« سائر لسن عتیقه نک هب » مصراعندن « محصول ممالک خراسان »
مصراعنه قدر اولان یدی بیتک حکمنه باقیلیرسه السنه عتیقه ده قافیه
وردیف وار ایتمش کبی کورنیور . حال بوکه السنه عتیقه دن (سانسقریت)
ده، چینه ده، یونانی عتیقه، لاتینجه ده قافیه اولدیغنی ییله میورز . حتی
عبرانیده دخی بو قدر . اسکی لسانلرده قافیه و سجعی یالکنز عربده
کورنیورز . ردیفه کلنجه عربیده دخی یوق . بناء علیه او مانعه

بلاغت اعتقاد عاجزانه که کوره فارسی، جدید ابله بزه منحصر در. حال
 بویله ایکن السنه عتیقه فی قافیه وردیف قیودی آلتند بولمغله اتهام نره دن
 حاصل اولمش بر تصور اولدیغنی و بویله برادعا صنایع لفظیه زنجیرلرینی
 قیرمقده ضربات آهندستانه سی امور مشهوره دن اولان ضیایک اقتدینسک
 قلندن نصل صدوره کلدیکنی ادراکدن نه درجه بیان عجز اینسه هم
 شایسته در .

« افکار عرب خیال ایران » افاده سندن صکره « محصول ممالک
 خراسان » وصفنی ایراده نه حاجت وار ایدی؛ افکار عرب محصول
 خراسانمیدر؟ بوقسه خیال ایران ابله محصول خراسان بیننده آریلقدن،
 غیر یلقدن بر اثر وارمیدر؟ خراسانی چین آیالتلرندن ویا اوروپا ممالککندن
 بریمی صایه جغز؛ ویاخود باشنده پایاغی آیاغنده پاشماغی ابله دائما کوره
 کلدیکنر خراسانیلری بادیه ل ایچنده حادی برجال ویاخود بادیه نشینانه
 دخی هادی کال می عدایده جکر؟

« مد ویردی کیمی الفله نونه ویرر حرکه کیمی سکونه » اعتراضی
 ال اول افتدیزه طائدر ظن ایدرم؛ دلیم سؤال بیوریلور ایسه ایشته؛
 مقدمه ده کی « صاحب قانون خان سلیمان » مصرای الیه خاطر دولترلرندن
 چیقماشدر . سکت ملج ویا تقلید قدما ویا تجویز ادبا ناماریله اولسون
 و کرک بشقه بر جهت تأویل ویا تعبیر بولنسون شعرده ده، انشاده ده لغه،
 قاعده، ادباً، عروضاً، هامون و زننده اولان قانون کلمه سی جهلون و زننده
 یعنی (قانون) صورتنده استعمال اولنمیز .

آندن ماعدا قانون کلمه سنک و او ایاماله اولمزسه خان لفظنک الفته
 بر حرکه ویرمک اقتضا ایده جکندن، و حال بوکه بر مصراعده چفته سکتته
 اولخلخایت شعریه مبتلا اولانلر عنندنه دخی جائز اولمیدیغندن، یا مصراع
 بتون بتون و زنسز قالیر؛ ویاخود و او اماله سنه ضرورت قطعیله مس
 ایدر .

هله بنده خرابانده آثار دولتلرندن اولهرق، **کورديکمز**
 « **نچون غصب ايتدی بيلم جان سلطان محمودک** » مصراعنده کی
سلطان کله سنک الی اماله اولنماشدرده سلطان محمود ترکیبی بر ترکیب
 اضافی صورتنده می عد ایدلشد؟

عین اماله سنه کلنجه ظن ایدرم که اقتدمزک بیوردیغکز کی بونی
 اختیار ایدن یالکز ثابت و سامی دکلدر: اثرلی انتخاب دولترینه مظهر
 اولان افاضلک همان هپسنده کوريله بیلیر. مع مافیه اماله عین لسانمزک
 شیوه سنه کوره « اسم فاعل » الفته جرکت و برمک قدر ثقیل کورنمیور.

مثلا شناسی مرحومک :

« بن شهید اولمه دن عشقکله مزارم قازایم
 طاشیمی کوزلرمک قانلی یاشیله یازیم . »

بیتمده عین اماله سی موجود اولغله اویتک « ثابت، سامی بوسهوی
 ایتش؛ راغب، طاصم اوآره کتمش . » بیتمی قدر آهنگ سلاستدن بری اولمسی
 لازم کلیه جکنی تصدیق ایتیه جک بر حسن طبیعت یوقدر .

« شاعر دخی طفل ایکن عیاندز؛

« عرفانته مشربی نشاندر .

« هر طرز واداسی لایالی،

« بر بشقه روشده جله حالی . »

بیوریلیمور .

بواپسه نشان شاعریت

سنسک آکا بر دلیل البت .

عزتده زمان هب مباین

دلنده جهان هب مداهن .

.... دون او چنجی کاتب ،

بر کونده مقرب و مصاحب !

لیکن صدد ادبیاتده ایکن هتک پرده اسرار ایدر یوللو قلم حقیرانه مدن
بعض مناسبتسزلکدر صدور ایتکه یاشلايه جق؛ او جهتله ینه مقصده
شروع ایتک مجبوریتنده بولنیورم؛ سیاسیات معشوقه وجدانم اولدیغیچون

.....
.....

مثلا نفعینک حالندن بحث اولنورکن

« بیرام کبی خرزمانه قیدی اویکانه جهانیه »

بیورلمش ! تواریمخ دولته البته توغل عالیلری واردر؛ بیرام خرزمانه
دکل دولتک الک مشکور الخدمه و زراسندن بر ذات ابدی . کوسه تر یله جک
برقباحتی واریسه افراط مداهنه سیدر . حال بوکه نه قدر مداهنه ایتش
اولسه غلوده، مبالغهده نفعینک هیچ بروقت کعبنه واراخر .

.....
.....
.....

اوله ایسه اویچاره حقنده مسلاک فکرینی بتون بتون برطرف ایدوبده برینی
« خرزمانه » تعبیریله تحقیر ایده جک قدر اظهار خصومتدن مقصد نه اولدیغنی
بیله مدیکمدن بو قدر سویلندم طوردم .

بوندن اغرب کوردیکم بر فکر مخصوص دولتلری ده تعریف شاعریته
دائر اولان بیت آتینک مألیدر :

« فکرینی صلاحه سالک ایلر

» بیلز که عموجه کلاک ایلر . »

عجایب ! بر انسان شاعر اولتجه عموه کلاک ایتامک ایچون فکرینی

صلاحه سالک ایتسونده قصیده نامنده بیک یالان، یوز بیک هذیاندن
مرکب استمدارله (مابعدی یکر منجی جزوده)

تاریخ عمومی

بر ملت ایچون کندی تاریخنی بیلک نه قدر ازم ایسه بر انسان
ایچون دخی تاریخ احوال بشری - ولو سطحجه اولسون - تیغ اورتیه
اهمدر . چونکه تاریخ بر لوحه غریب الصوردر که آنده ام ماضیه نلک
- ولو ظلال قیلندن اولسون - عبر تبین اوله جق ینده بعض ماهیات
و کیفیاتی محرردر .

بشر که مه ددن حده قدر انواع خسیرو شره مصدر و مظهر
اولق استعدادینی حائردر . حسنات و سیئاتدن لایق تقلید و یا شایان تقرین
اولان اطوار و احوالی بولوحه پر عبیده رؤیت و بناء علیه امثال
واجتنابدن هر هانکیسی اهون ایسه آکا توفیق حرکت ایتلی در . که ایشته
بو غایه وقوعات و شئونات کونیه بی بکله مکدن بستیون بشقه اوله رق، حکماتک
(فیلولوزوفی رولستوار) یعنی حکمت تاریخ دیدکلری شیردر .

شمی یه قدر لسان عثمانیده مکمل بر تاریخ عمومی موجود دکل
ایدی . آئیده بو کره مطبوعات قلمی مأمورلندن اولوب مکتب فنون
ملکیه ده فن تاریخ معلی بولنان عزتلو مراد بک افندی تدوینده موفق
اولدی که کرک غره علم و معرفتی اولان اشبو اثری و کرک اشبو اثری
وجوده کتیر مکده کی همت و غیرتی ببق سزاوار تبریکدر .

تاریخ (تواریخ عمومیه ده جاری اولان اصوله توفیقاً) ازمنه تقدمه،
ازمنه متوسطه و ازمنه متأخره نامیه اوج قسم اوزرینه مرتبدر که
قسم اولک نصفنی شامل اولان برنجی جلدینک دردست تمیل اولدیغندن،
شو کونلرده بزم اصحاب عرفانده اثبات وجود اتمکلی مقرردر .